

## Ανατροπή γνώσεων και κοινωνία (Μάνος Δανέζης, Αστροφυσικός)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



«...Η πεμπτουσία μιας Επιστημονικής Επανάστασης δεν ενέχει μόνο τη μεγάλη αύξηση της γνώσης αλλά είναι μια συγκεκριμένη ανατροπή των επιστημονικών γνώσεων που έχει σαν άμεσο αποτέλεσμα τη ρήξη με την πολιτική και τη θεολογική κοινωνία του παρελθόντος...»



**Συνέντευξη του Μάνου Δανέζη στον Αντώνη Περιβολάκη, περιοδικό Πυξίδα (Δευτέρα, 26 Ιουλίου 2010)**

Μάνος Δανέζης: ένα από τα πιο ανήσυχα πνεύματα της σύγχρονης Ελλάδας, της σύγχρονης Επιστήμης. Μαθηματικός, επίκουρος καθηγητής Αστροφυσικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, γνώστης των νεότερων Επιστημών Εξελίξεων που μεταβάλλουν την εικόνα που έχουμε για το Σύμπαν. Έχει βάλει σαν στόχο την ενσωμάτωση αυτών των νεότερων επιστημονικών εξελίξεων μέσα στην κοινωνία. Ο στόχος του υλοποιήθηκε εν μέρει με τον φίλο του και συνάδελφό του Στράτο Θεοδοσίου με την εκπομπή «Το Σύμπαν που αγάπησα». Υλοποιείται επίσης και μέσω των δεκάδων βιβλίων τους και των εκατοντάδων άρθρων και διαλέξεών του. Ζωηρός, πληθωρικός και μόνιμα χαμογελαστός διαθέτει την ικανότητα να μετατρέπει τις επιστημονικές του γνώσεις σε λαϊκό αφήγημα ή σε ... εξεγερτική ομιλία. Βασική θεματολογία μας, ο Πολιτισμός, η Νέα Επιστημονική Επανάσταση και οι επιπτώσεις της στον τρόπο που βλέπουμε τον κόσμο. Δυσκολευτήκαμε πολύ να διαλέξουμε τα κυριότερα κομμάτια της δωρης συνάντησής μας στο φιλόξενο σπίτι του στον Πειραιά. Αν κάτι δεν μεταφέραμε σωστά στην απομαγνητοφώνηση, ε, τότε καλύτερα, για να μας το διορθώσει σε νεότερες και πιο ... μαζικές συνεντεύξεις.

**Κύριε Δανέζη, έχετε προτείνει στα βιβλία σας και τις διαλέξεις σας ένα θεωρητικό σχήμα για το πώς δημιουργείται ένας Πολιτισμός. Δώστε μας τον ορισμό του Πολιτισμού συμπεριλαμβάνοντας τη Θεωρία των 3 Πυλώνων στους οποίους αυτός βασίζεται.**

Ναι, νομίζω ότι είναι κάτι σχετικά απλό. Δεν ξυπνά ένα πρωί μια Κοινωνία λέγοντας ... «ας φτιάξω ένα Πολιτισμό». **Ο Πολιτισμός δημιουργείται προκειμένου να κατασιγάσει κάποιους ανθρώπινους φόβους.** Υπάρχουν εκατομμύρια άνθρωποι φόβοι. Αν τους ταξινομήσουμε θα δούμε πρώτα ένα σύνολο φόβων που έχει να κάνει με τα Φυσικά Φαινόμενα τα οποία όχι μόνο φοβίζονται τον άνθρωπο αλλά πολλές φορές τον αφανίζουν κιόλας. Ξεκινάμε με την Φυσική Φιλοσοφία που βρήκε τις ρίζες της στους Προσωκρατικούς οι οποίοι προσπάθησαν όχι μόνο να εξηγήσουν αλλά και να βρουν τρόπους να τιθασεύσουν τα φαινόμενα. Έτσι λοιπόν αρχίζουν όλα από μια φιλοσοφία, που αργότερα με την παρατήρηση και το πείραμα εξελίσσεται σε **Επιστήμη** και αργότερα εξελίσσεται σε **Τεχνολογία**. Αυτός είναι ο **Πρώτος Πυλώνας** στον οποίον στηρίζεται ένας Πολιτισμός.

Μια δεύτερη γκάμα φόβων είναι ο φόβος που απέναντι στους άλλους ανθρώπους, απέναντι στη δύναμη των πιο ισχυρών που μπορεί να πλήξουν τους πιο αδύνατους σε όλα τα επίπεδα. Γι' αυτό φτιάχνω τον **Δεύτερο Πυλώνα** που είναι ο **Πυλώνας τη Κοινωνικής Κοσμοθεωρίας**. Αυτή η θεωρία μάς φτιάχνει

κοινωνικά και πολιτικά συστήματα αλλά και οικονομικά συστήματα και νόμους που μας προστατεύουν από τις ... επιθέσεις των δυνατότερων.

Μια τρίτη γκάμα φόβων είναι αυτή που αφορά τον φόβο του θανάτου και όλους τους σχετικούς φόβους όπως αυτόν της ασθένειας κλπ. Εγώ θέλω να τον λέω **Πυλώνα της Εσωτερικής φιλοσοφίας** που γεννάει την Θεολογία και αυτή με τη σειρά της γεννάει τη Θρησκεία. Πολλές φορές μάλιστα από τη ίδια Θεολογία μπορούν να προκύψουν πολλά διαφορετικά δόγματα. Για παράδειγμα γύρω από το πρόσωπο του Χριστού δεν υπάρχουν μόνο οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί.

Συνεπώς, **αυτοί οι τρεις Πυλώνες συνιστούν ένα πολιτισμικό ρεύμα.** Για να γιγαντώνεται αυτό το Πολιτιστικό ρεύμα θα πρέπει αυτοί οι Πυλώνες να μη πολεμούν ο ένας τον άλλον αλλά να τους διακρίνει μια εσωτερική συνοχή. Αν υπάρχει σύγκρουση ανάμεσα στους πυλώνες τότε ο Πολιτισμός καταρρέει.

***Υπάρχει χρονική προτεραιότητα ανάπτυξης του ενός Πυλώνα απέναντι στους άλλους;***

Γενικά, όχι. Παλιότερα όμως οι άνθρωποι το πρώτο πράγμα που ήθελαν να ξέρουν είναι το πότε θα σπείρουν τη γη τους, πότε θα θερίσουν, πότε θα μαζέψουν τα πρόβατά τους για να ξεχειμωνιάσουν, πότε θα φορέσουν βαριά ρούχα. Παρά τα σημάδια που είχαν από διάφορα μικρά γεγονότα που συνέβαιναν δίπλα τους κατάλαβαν ότι ο ακριβέστερος προσδιορισμός των εποχών γίνεται με τη βοήθεια της παρατήρησης των Άστρων. Απλώς, σε πιο αρχαίους πολιτισμούς οι ίδιοι άνθρωποι που μελετούσαν τις κινήσεις των άστρων ήταν και αρχιερείς, ήταν επικεφαλής και του Πυλώνα της Θρησκείας αλλά και της Επιστήμης. Αυτοί μάλιστα ήταν και υπεράνω του Βασιλιά διότι μπορούσαν, τρόπον τινά να απαιτήσουν από τον Βασιλιά συγκεκριμένα πράγματα υπό την απειλή, για παράδειγμα, ότι θα ... σβήσουν τον Ήλιο. Δηλαδή ουσιαστικά ήταν και αρχηγοί, ηγούνταν και των τριών Πυλώνων. Αλλά και σε νεότερες κοινωνίες όπως ήταν στην πρώην Σοβιετική Ένωση υπήρχαν πολιτικές αποφάσεις της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος που καθόριζαν τις κατευθύνσεις της Επιστήμης οι οποίες ήταν δήθεν στην υπηρεσία του λαού. Αυτά δεν γίνονται όμως, είναι απαράδεκτα, δεν μπορείς να υποχρεώσεις έναν ερευνητή να ερευνήσει ένα συγκεκριμένο αντικείμενο γιατί τότε δεν θα είναι πια ερευνητής, δεν θα δρα με μεράκι.

***Τι είναι μια Επιστημονική Επανάσταση και πώς επηρεάζει τους υπόλοιπους Πυλώνες;***

Η πεμπτουσία μιας Επιστημονικής Επανάστασης δεν ενέχει μόνο τη μεγάλη αύξηση

της γνώσης αλλά είναι μια συγκεκριμένη ανατροπή των επιστημονικών γνώσεων που έχει σαν άμεσο αποτέλεσμα τη ρήξη με την πολιτική και τη θεολογική κοινωνία του παρελθόντος. Αυτή η Επανάσταση αναγκάζει τους άλλους 2 Πυλώνες να ανακατατάξουν τη δομή τους και να μεταβληθούν. Κατά την άποψή μου η πρώτη Επιστημονική Επανάσταση έγινε με τους Προσωκρατικούς οι οποίοι απέκοψαν τη γνώση για τη Φύση από τα τότε ιερατεία. Άρα δημιουργήθηκε για πρώτη φορά ένας ξεχωριστός Πυλώνας που επιχειρούσε να ερμηνεύσει τη Φύση. Αυτό είχε και πολιτικές συνέπειες. Για να το πω απλά, δεν θα είχαμε σήμερα Δημοκρατία αν τη γνώση τη χειρίζονταν μόνο τα Ιερατεία.

**Η προτελευταία Επιστημονική Επανάσταση ήταν στον 17<sup>ο</sup> αιώνα με εξέχουσες προσωπικότητες τους Νεύτωνα, Γαλιλαίο που άλλαξαν την εικόνα που είχαμε τότε για τον Κόσμο. Έβγαλαν τον Άνθρωπο και τη Γη από το κέντρο του Σύμπαντος. Σήμερα; Ζούμε μια άλλη Επιστημονική Επανάσταση; Και ποια τα χαρακτηριστικά της, σύμφωνα με το θεωρητικό σχήμα που προτείνετε;**

Περί τα τέλη του 19<sup>ου</sup> και αρχές του 20<sup>ου</sup> αιώνα έχουμε την τελευταία Επιστημονική Επανάσταση που κρατάει μέχρι σήμερα. Αξίζει σε αυτό το σημείο να σημειώσουμε ότι και τους 3 Πυλώνες μιας Επιστημονικής Επανάστασης τους διατρέχουν 3 βασικές έννοιες: η Ύλη, ο Χώρος και ο Χρόνος. Αυτές οι 3 έννοιες είναι και η κοινή συγκρότηση των 3 Πυλώνων. Οι Θετικές Επιστήμες στηρίζονται στο εννοιολογικό περιεχόμενο που η κάθε εποχή δίνει σε αυτές τις 3 έννοιες. Αν αλλάξει μία από αυτές τις έννοιες, θα αλλάξουν και οι άλλες άρα θα αλλάξει και ολόκληρη η Φυσική Θεωρία. Το ψέμα που λέμε οι Επιστήμονες είναι ότι τα επιστημονικά μας δεδομένα είναι δήθεν αναλλοίωτες αλήθειες διότι ενέχουν πείραμα, θεωρία, επαλήθευση κ.λπ. Δεν λέμε όμως σε κανέναν ότι αυτές οι Επιστήμες στηρίζονται μόνο σε αυτές τις έννοιες και ότι αν μεταβληθεί για κάποιο λόγο η εικόνα που έχουμε για το χρόνο π.χ. τότε αλλάζει όλη η Επιστήμη. **Ενώ όμως, οι Πυλώνες και της Θεολογίας και της Πολιτικής Θεωρίας και της Επιστήμης έχουν κοινή αντίληψη για το τρίπτυχο Ύλη - Χώρος - Χρόνος, εντούτοις μόνο ο Πυλώνας της Επιστήμης είναι αυτός που μπορεί να μεταβάλλει το περιεχόμενο αυτών των εννοιών.** Οι άλλοι 2 Πυλώνες αναγκαστικά αποδέχονται αυτό το περιεχόμενο. Όποιος δεν λαμβάνει υπόψη του αυτές τις μεταβολές και πιστεύει ότι η θεωρία μένει αναλλοίωτη τότε είναι βαθιά αναχρονιστικός. Για παράδειγμα, υπάρχουν άνθρωποι σήμερα οπαδοί του ρεύματος του Διαλεκτικού Υλισμού που πιστεύουν ότι στον Μαρξισμό δεν χρειάζεται να αλλάξει τίποτα γιατί είναι μια πλήρης Θεωρία. Ε, όταν δεν λαμβάνουν υπόψη τους τις εξελίξεις της Επιστήμης τότε είναι βαθιά νυχτωμένοι. Δεν αρνούμαι την αξιοπιστία του Μαρξισμού ως αντίληψη αλλά πρέπει αυτός όπως

και ο κάθε «-ισμός» να ενσωματώσει τα νέα επιστημονικά δεδομένα και να μεταβληθεί, αλλιώς θα πεθάνει. Ας πάμε κάπου αλλού. Αν η Επιστήμη αποδείξει π.χ. ότι υπάρχει ζωή μετά θάνατον τότε τα κοινωνικά συστήματα δεν θα αλλάξουν αυτομάτως; Δεν θα πρέπει να αλλάξει και η Θεολογία; Συμπεραίνουμε λοιπόν με ασφάλεια ότι έχουμε Επιστημονική Επανάσταση κάθε φορά που μεταβάλλεται το εννοιολογικό περιεχόμενο των όρων Ύλη - Χώρος - Χρόνος. Εστιάζοντας στην τελευταία Επιστημονική Επανάσταση, αυτή του 20<sup>ου</sup> αιώνα έχουμε πάλι μια ριζική ανατροπή αυτών των εννοιών. Τα δεδομένα της νεότερης επιστημονικής Επανάστασης δεν έχουν περάσει ακόμα ούτε στα Πανεπιστήμια, είναι τρομερό, **εξακολουθούμε να ζούμε μέσα σε μια μηχανοκρατική και υλιστική εκδοχή του Σύμπαντος εκδοχή που δεν συνάδει με τα τελευταία δεδομένα των Επιστημών. Δηλαδή, οι ηγετικές ομάδες του κόσμου εξακολουθούν να κινούνται πίσω από μια εκδοχή υλιστική και μηχανοκρατούμενη ενώ τα δεδομένα την έχουν ξεπεράσει.** Εξακολουθούν δηλαδή να πιστεύουν ότι ο Κόσμος είναι όλος αντιληπτός από αισθήσεις και όργανα μέτρησης, και ότι είναι και ο μόνος πραγματικός, ότι η Φυσική είναι η Νευτώνεια Φυσική και ότι το Σύμπαν μας είναι Ευκλείδειο ότι στο Σύμπαν μας αντιλαμβανόμαστε μόνο εξατομικευμένα διαιρεμένα αντικείμενα κ.λπ. Δεν είναι όμως έτσι, **έχουμε στα χέρια μας πλέον άλλη εικόνα για τον Κόσμο, αλλά αυτή η νέα εικόνα που μας δίνει η Επιστήμη δεν έχει λάβει δημοσιότητα δεν έχει περάσει ακόμα στην Κοινωνία.** Υποστηρίζω όμως ότι ένα σημαντικό μέρος της κοινωνίας έχει αρχίσει αν όχι να καταλαβαίνει, τουλάχιστον να ψυχανεμίζεται αυτήν τη Νέα Επιστημονική Επανάσταση ως προς τα αποτελέσματα. Διαισθάνεται ότι κάτι καινούριο τρέχει που του λύνει δικά του προβλήματα. Όταν μιλά ένα βουλευτής, όταν μιλά ένας παπάς και όταν μιλά ένας Φυσικός ο κόσμος καταλαβαίνει ότι αυτά που ακούει από τον Φυσικό είναι πιο ενδιαφέροντα, του αρέσουν περισσότερο, τον αγγίζουν άμεσα. Άρα η Νέα Διήγηση της Φυσικής έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο στον κόσμο από την ιστορία που θα του πει ο βουλευτής ή ο παπάς. Και τέλος πάντων αυτά που λέει η Επιστήμη δεν είναι καλλιτεχνικά δημιουργήματα, μπορεί πλέον να τα αποδείξει.

***Μα αν τα εργαλεία που χρησιμοποιεί η Νέα Επιστήμη προκειμένου να αποδείξει την νέα εικόνα που έχει για τον κόσμο, στηρίζονται σε αυτά τα νέα δεδομένα, δεν θα γίνουν γρήγορα κατανοητά από τον κόσμο.***

Λάθος! Εγώ σαν Δανέζης αλλά και η Νέα Επιστήμη μπορούμε να πείσουμε τους ανθρώπους ότι **υπάρχει ένας άλλος Κόσμος που δεν μπορούν να αντιληφθούν οι αισθήσεις μας, αλλά αυτός ο κόσμος γίνεται αντιληπτός με τα αποδεικτικά εργαλεία της προηγούμενης Επιστημονικής Επανάστασης, δηλαδή αυτής του 17<sup>ου</sup> αιώνα.** Άρα δεν χρειάζεται οι «αδαείς» να επιφορτιστούν με άπειρα επιστημονικά και αποδεικτικά εργαλεία και μεθόδους νέου τύπου προκειμένου να έχουν μια εικόνα για

**τα νέα επιστημονικά δεδομένα.** Εγώ, ας πούμε θα ήθελα να απευθυνθώ στους εκπαιδευτικούς των σχολείων και να τους ζητήσω να κάνουν τέτοια πειράματα που θα αναδεικνύουν νέες και, άγνωστες γι' αυτούς πλευρές της πραγματικότητας. Να αναιρέσουν με εργαλεία της προηγούμενης Επιστημονικής Επανάστασης αυτήν ακριβώς την Επανάσταση που μας τέλειωσε και να ψυλλιαστούν τι παίζεται σήμερα, κι ας μην το γράφουν ακόμα τα σχολικά και τα Πανεπιστημιακά εγχειρίδια. Μπορώ ας πούμε να μιλήσω για τη καμπυλότητα του χώρου που προκαλούν οι Μαύρες Τρύπες και που γι' αυτό δεν τις βλέπουμε, ανάγοντάς την στην καμπυλότητα της πορείας ενός караβιού στη θάλασσα όταν αυτό απομακρύνεται από εμάς και μετά δεν το βλέπουμε καθώς αυτό έχει χαθεί «πίσω από τον ορίζοντα» (άρα έχει αυξήσει την καμπυλότητα του χώρου). Μπορώ να τους πω για το γεγονός ότι «μικρά» τόξα συμπεριφέρονται ακριβώς σαν ευθύγραμμα τμήματα όταν δεν ξεπερνούν ένα όριο – ο δρόμος για να πάω σπίτι μου θεωρείται ευθεία παρά το ότι η Γη είναι καμπύλη... (Επιστημονικά αυτό το λέμε «ότι μια Ρημόνια επιφάνεια όταν είναι αρκούντως μικρή συμπεριφέρεται σαν Ευκλείδεια»). Επίσης, μια σημαντική έννοια που θα πρέπει ας πούμε να εκλαϊκεύσουμε είναι ο «**χώρος του Minkowski**», είναι ο «καθρέφτης» μέσα στον οποίον συμβαίνουν όλα τα γεγονότα του Σύμπαντος, είναι το ίδιο το Σύμπαν που βλέπουμε. Αν όμως δούμε το Σύμπαν σαν ένα καθρέφτη όπου απεικονίζονται γεγονότα τότε αυτός ο καθρέφτης δεν περιέχει εμάς αλλά εικόνες μας, δηλαδή τα **Matrix** μας, για να χρησιμοποιήσουμε έναν ευφυή όρο που μας τον έκανε ευρύτερα η γνωστό μια κινηματογραφική επιτυχία. Συνεπώς, και με βάση τα σύγχρονα δεδομένα δεν είμαστε εμείς τίποτα παραπάνω παρά εικόνες, σύνολα πληροφοριών, *Matrix* δηλαδή, ενός άλλου κόσμου που απεικονίζεται σε έναν ιδιόμορφο χώρο που λέγεται «**χώρος Minkowski**». Και πολλά – πολλά ακόμη. Άρα πιστεύω σε έναν νέο Διαφωτισμό που θα ενσωματώσει σε ανθρώπους της σημερινής και της προηγούμενης γενιάς το νέο Κοσμοείδωλο που έχουμε πλέον στα χέρια μας οι Επιστήμονες.

### **Μπορείτε αν μας δώσετε μια εικόνα για την έννοια της 4<sup>ης</sup> διάστασης;**

Χοντρικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο κόσμος που ζούμε γίνεται αντιληπτός από εμάς μέσω των αισθήσεών μας. Ο τρόπος που λειτουργούν οι αισθήσεις μας καθορίζεται από το DNA μας. Το DNA μας επιτρέπει να αντιληφθούμε μέχρι 3 διαστάσεις του κόσμου. Έχει όμως αποδείξει η Θεωρία της Σχετικότητας του Αϊνστάιν ότι **υπάρχει και 4<sup>η</sup> διάσταση που δεν ταυτίζεται με το χρόνο.** Όταν ένα σώμα στις 3 διαστάσεις αρχίζει και καμπυλώνεται προς την 4<sup>η</sup> διάσταση τότε η αυτή ακριβώς η καμπύλωση είναι που δημιουργεί την αιτία για να μπορέσω να το δω. Τα αντικείμενα που βρίσκονται γύρω μας είναι 4διάστατα και για να μπορέσω να τα δω έχουν «καμπυλωθεί» προς την 4<sup>η</sup> διάσταση. Και βέβαια, ξέρουμε ότι δεν

τα βλέπω ολόκληρα αλλά, όπως είπαμε και πιο πριν, βλέπω μια «προβολή» τους στον τρισδιάστατο χώρο. Στην πραγματικότητα οι έννοιες **καμπυλότητα χώρου** από τα Μαθηματικά, και «**Πυκνότητα Υλοενέργειας**» από τη Φυσική είναι το ίδιο πράγμα σύμφωνα και με τον Αϊνστάιν. Δείτε: ο άνθρωπος όταν γεννιέται αρχίζει από τη στιγμή που είναι γονιμοποιημένο σπέρμα να αυξάνει την υλοενέργειά του. Όταν βαίνει προς το θάνατο μειώνει την υλοενεργειά του. Αυτή την καμπύλωση του χώρου προς την τέταρτη διάσταση οι άνθρωποι τη μετράνε με τον χρόνο, με το πόσες φορές γυρίζει η Γη γύρω από τον Ήλιο, αλλά ο χρόνος δεν ταυτίζεται με την 4 η διάσταση. Όλα τα προηγούμενα δεν είναι πια ερμηνείες προτεινόμενες, δεν είναι εικασίες, έχουμε αποδείξεις έγκυρες κι αξιόπιστες, είναι κομμάτι της ανθρώπινης γνώσης το οποίο απλά δεν έχει λάβει δημοσιότητα ούτε καν στα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στα Πανεπιστημιακά εγχειρίδια, ακόμη δεν έχουν περάσει σε μεγάλη έκταση οι νεότερες εξελίξεις και η ουσία τους, παρά μόνο ακροθιγώς. Εξακολουθούν να σκέφτονται πολλοί σύγχρονοι επιστήμονες και ερευνητές με παλιούς όρους αλλά το πράγμα προχωράει σιγά – σιγά. Πάντως ο φιλόσοφος που ακούει για όλα αυτά, ο Θεολόγος, ο Μυστικιστής, ο Δωδεκαετής κ.λπ. αρχίζει να σχηματίζει νέες φιλοσοφικές αντιλήψεις και έτσι επηρεάζεται ό ένας Πυλώνας και μεταβάλλεται.

***Πάντως ένα από τα εντυπωσιακά που μας λέτε σήμερα είναι ότι όλα στο Σύμπαν, και εμείς ακόμα, είναι Matrix (Μητρώα Μαθηματικών Πληροφοριών τρόπον τινά)***

Υπάρχει η απλοϊκή άποψη που λέει πως αν βγω μια βόλτα π.χ. στο λιμάνι και κοιτάξω γύρω μου βλέπω τα αντικείμενα όπως βλέπω και τα σώματα του ουρανού, τον Ήλιο, τ' αστέρια κ.λπ. Λάθος: τα αστέρια, οι γαλαξίες απέχουν εκατομμύρια, δισεκατομμύρια έτη φωτός άρα όταν τα κοιτάζω αντικρίζω μόνο **μια εικόνα του παρελθόντος τους δεν αντικρίζω τα ίδια αυτά καθ' αυτά**. Το ίδιο συμβαίνει και με τον Ήλιο που είναι πιο κοντά, απέχει από τη Γη 8 λεπτά, άρα αυτό που βλέπω είναι μέρος της εικόνας του όπως ήταν πριν από 8 λεπτά. Αλλά και τον διπλανό μου όταν τον κοιτάζω βλέπω μια εικόνα του όπως ήταν πριν από ένα απειροελάχιστο κλάσμα του δευτερολέπτου, αλλά η ουσία είναι ότι βλέπω μια παλιά εικόνα του άρα ένα **Matrix** του, ένα είδος προβολής του αντικειμένου από το παρελθόν του.

***Το Σύμπαν μας είναι διαιρετό, ή μήπως η «διαίρεση» είναι αποτέλεσμα των αισθήσεων;***

Προφανώς και είναι αποτέλεσμα των αισθήσεων. Υλοενέργεια υπάρχει παντού. Μάλιστα όταν ένας άνθρωπος κοιτάζει έναν άλλον θεωρεί ότι ανάμεσά τους δεν υπάρχει τίποτα. Ξέρουμε πολύ καλά πως όχι μόνο δεν υπάρχει το κενό αλλά αν



μπορούσαν τα μάτια μας να δουν τα πάντα θα βλέπαμε παντού γύρω μας μια ... κοχλάζουσα υλοενέργεια. Θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε τα πάντα ως ένα Όλον με διαφορετικές πυκνότητες υλοενέργειας σε διαφορετικά σημεία του Σύμπαντος. Η ουσία είναι ότι **τα πάντα στο Σύμπαν «επικοινωνούν»** .

**Κύριε Δανέζη δηλώνετε και δημοσίως ότι ανήκετε στην Αριστερά αλλά με μια σειρά παρεμβάσεών σας σε εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία έχετε διατυπώσει μια πρόταση γι' αυτόν το χώρο τον οποίο τον κατανοείτε ως ευρύτερο Πολιτισμικό Ρεύμα. Θα μας παρουσιάσετε εν συντομία την άποψή σας;**

Δεν μιλάω ούτε για τους πολιτικούς ούτε για την εκχυδαϊσμένη Αριστερά. Ξέρετε, για ιστορικούς λόγους, η κοινωνική δομή αρνήθηκε στον Έλληνα πολίτη να έρθει σε επαφή με την Αριστερά της Ευρώπης από την εποχή του Διαφωτισμού και εντεύθεν. Οι αρχές του φιλελευθερισμού και του Ουμανισμού δεν έγιναν ποτέ γνωστές. Την Αριστερά την γνώρισαν οι Έλληνες ως Κομμουνιστική συνιστώσα σε σημείο που για την πλειοψηφία των Ελλήνων το να είσαι Αριστερός σημαίνει να είσαι Κομμουνιστής. Αυτό είναι γελοίο. Για μένα **η ιδεολογία της Αριστεράς συνιστά Πολιτισμικό Ρεύμα**. Είναι ένα σύνολο αρχών που διαποτίζουν την Επιστήμη, την Θεολογία, την κοινωνική συγκρότηση (τους 3 Πυλώνες δηλαδή). Εγώ διαφοροποιούμαι από τον «Κοινωνισμό» της Αριστεράς, από το sociale δηλαδή που θέλει την Αριστερά να εξυπηρετεί την κοινωνία ως σύνολο. Εγώ μιλάω για ένα Ουμανιστικό Σοσιαλισμό που η εξυπηρέτηση των αναγκών του κοινωνικού συνόλου δεν παραβλέπει τις προσωπικές ανάγκες του ατόμου. Είναι Ανθρωπισμός. Σαφέστατα σε κρίσιμες στιγμές το κοινωνικό θα πρέπει να υπερβεί το ατομικό αλλά πάντοτε δεν πρέπει να ξεστρατίζουν αυτά τα δύο μεταξύ τους. Μέσα σε αυτό το Πολιτισμικό Ρεύμα που προτείνω μπορεί να αντέξει οποιαδήποτε Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ και ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ και άλλες δυνάμεις που εμφορούνται από αυτές τις Αρχές αλλά διαφοροποιούνται ως προς το πώς θα υλοποιήσουμε αυτές τις αρχές. Και ξέρετε, η Αριστερά έτσι ακριβώς θεσμοθετήθηκε, δεν είναι ένα όραμά μου. Ουσιαστικά οι ιδεολογικοί πατέρες της Αριστεράς στην Ευρώπη έβαλαν σαν βάση αυτές τις ιδέες για να δημιουργήσουν ένα Πολιτισμικό Ρεύμα και όχι ένα Κόμμα, άλλο τι κάνει η Αριστερά σήμερα στην Ελλάδα, και όχι μόνο στην Ελλάδα. Είμαστε όλοι άνθρωποι, Ελευθερία, Ισότητα ζητάμε. Εγώ διαπιστώνω ότι αυτή τη στιγμή διαμορφώνεται ένα τέτοιο Πολιτισμικό Ρεύμα και στην Ελλάδα ενάντια σε αυτήν την **Δημοκρατικοφανή Ολιγαρχία** που κυριαρχεί. Εγώ προτείνω σήμερα επειδή δεν μπορούμε 11 εκατομμύρια Έλληνες να παρατάμε τις δουλειές μας και να μαζευόμαστε για να παίρνουμε αποφάσεις από κοινού όπως στην Αρχαία Αθήνα να βάζουμε σύγχρονους βολικούς όρους (τους προτείνω σε σχετικό βιβλίο μου). Προτείνω για παράδειγμα οι ελέγχοντες από τους

ελεγχόμενους να είναι διαφορετικές ομάδες ανθρώπων. Δεν μπορεί π.χ. ένα εκλεγμένος στη Βουλή δικηγόρος να υποστηρίζει και να συνεχίζει την ιδιότητά του και όταν έρχεται η στιγμή να διωχθεί να φοράει το καπέλο του βουλευτή που του παρέχει ασυλία... Μετά, η Εκκλησία πρέπει να επιστρέψει στις Θεολογικές αρχές του Χριστιανισμού. Επιμένω ότι η επικείμενη Μεγάλη Πολιτισμική Αλλαγή που θα συμβεί σε διεθνές επίπεδο θα αρχίσει από την Ελλάδα με την έννοια ότι θα αρχίσει από αυτούς που μετείχαν και μετέχουν της Ελληνικής Παιδείας. Τέλος, ξεκαθαρίζοντας ότι δεν έχω καμία εθνικοπατριωτική πρόθεση πιστεύω πως μόνο όσοι έχουν συντηρήσει αυτές τις αξίες ακόμα και τώρα στην μετά την φθορά εποχή πιστεύω ότι θα σταθούν μπροστάρηδες σε ένα τέτοιο Ρεύμα. Και σε αυτό το Ρεύμα θα ενταχθούν και όλοι εκείνοι οι Άνθρωποι στον πλανήτη που υιοθέτησαν τέτοιες ιδέες αρά μετείχαν της Ελληνικής Παιδείας .